

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 5P/94/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223204268
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Kelner
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223204268.1

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II vo veci maloletých detí: H. A., narodený X.X.XXXX a D. A., narodená XX.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, deti navrhovateľky - matky O. Z. A., rodenej N., narodenej XX.X.XXXX, bytom L. X, N., zastúpenej ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Blanka Krištofová, s. r. o., so sídlom Trojičné námestie 7, Bratislava a otca L. Z. A., narodeného X.XX.XXXX, bytom N. XXXX/XXA, N., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Súd zveruje maloletého H. A., narodeného X.X.XXXX a maloletú D. A., narodenú XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky, a to na čas do rozvodu manželstva.

Otec maloletých detí je povinný prispievať na výživu maloletého H. sumou 200 eur mesačne a maloletej D. sumou 200 eur mesačne k rukám matky vždy 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred, a to až do právoplatného skončenia konania, vedeného Mestským súdom Bratislava II pod sp. zn. 5 P 91/2023.

II V ostatnej časti sa návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z 23.10.2023 zamietá.

odôvodnenie:

1. Návrhom z 23.10.2023 sa navrhovateľka - manželka a matka maloletých detí (ďalej len „matka“) domáha rozvodu manželstva a úpravy rodičovských práv k maloletým deťom - H. A., narodený X.X.XXXX a D. A., narodená XX.X.XXXX (ďalej len „maloleté deti“) na čas po rozvode manželstva. Spolu s návrhom vo veci samej matka žiadala nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým súd (i) zverí maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, (ii) zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok bude matka, (iii), určí otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého H. v sume 580 eur a na maloletú D. v sume 650 eur mesačne, (iv) styk otca s maloletými deťmi sa neupravuje.

2. Návrh matka odôvodnila tým, že manžel a otec maloletých detí (ďalej len „otec“) je v súčasnosti vo veľmi zlom psychickom stave, zamestnávateľ mu aj dňa 18.9.2023 musel privolať lekársku pomoc. Otec úmyselne hladuje tak, že je potrebná lekárska pomoc, odmieta riešiť svoje psychické problémy, u psychiatra sa nelieči. V roku 2010 bola otcovi diagnostikovaná obsedantno-kompulzívna porucha, o čom matka doložila lekársku správu. Otec užíva lieky, psychoterapeutickú liečbu odmieta. V roku 2020 bol otec na liečení v Psychosociálnom centre v G., terapiu označil otec za neúčinnú. Otec upadol do hlbokej depresie, s rodinou nekomunikuje, čas trávi výlučne vo svojej izbe, absolútne zanedbáva osobnú hygienu, odmieta stravu, má poruchy spánku, je apatický, nevie fungovať ani ako manžel, ani ako otec, o maloleté deti nemá takmer žiaden záujem. Matka má za to, že otec ohrozuje na zdraví, morálnej výchove a uspokojení osobných potrieb nie len seba, ale aj svoju rodinu. Maloleté deti sú pod enormným psychickým tlakom, miestami sa otca boja, jeho spoločnosti sa vyhýbajú.

3. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol uznesením tunajšieho súdu č. k. 5 P 91/2023-64 z 6.11.2023 vylúčený na samostatné konanie a je vedený pod sp. zn. 5 P 94/2023.

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Z citovaného ustanovenia, ako aj zo samotného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie rozhodnutia vo veci samej.

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

9. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (zákon o rodine), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa, v zmysle § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z. z.

10. Neodkladné opatrenie predstavuje inštitút neodkladnej procesnej ochrany, ktorým sa bezodkladne upravujú pomery účastníkov konania. Vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia ako nástroja zabezpečujúceho úpravu pomerov v rozsahu odôvodnenom naliehavou potrebou súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje iba na základe skutočností a tvrdení uvedených v návrhu a na základe predložených listinných dôkazov, ktoré by mali hodnoverne osvedčovať stav tvrdný v návrhu. Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní. Postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia je teda tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy právneho vzťahu medzi nimi. Navrhovateľ teda musí osvedčiť, že bez okamžitej, hoci i len dočasnej, úpravy právnych pomerov by bolo právo ohrozené. Pokiaľ má mať navrhované neodkladné opatrenie len dočasnú povahu, jeho nariadením nemôže byť navodený nezvratný stav. Neodkladným opatrením nemožno s poukazom na princíp proporcionality obmedziť povinný subjekt neprimeraným spôsobom alebo nad nevyhnutný rozsah.

11. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má mať vzhľadom na skutočnosť, že ide o úpravu bezprostredne dotýkajúcu sa záujmov maloletých detí (ktorým sa priznáva osobitný stupeň ochrany), avšak pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, bez vykonania riadneho dokazovania, miesto len tam, kde bez okamžitého zásahu zo strany súdu vo forme bezodkladnej úpravy pomerov sú záujmy, starostlivosť, výchova, výživa, či dokonca zdravie alebo život maloletého dieťaťa vážne ohrozené.

12. Účelom neodkladných opatrení je tak rýchlo a pružne riešiť situáciu, v prípade, že je potrebný okamžitý zásah súdu do pomerov účastníkov, v dotknutom prípade pomerov maloletých detí, s cieľom ochrany ich práv a v prípade konkrétneho ohrozenia.

13. Súd preskúmal návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a listinné dôkazy priložené k návrhu a po zvážení všetkých skutočností dospel k záveru, že návrhu matky je možné vyhovieť iba čiastočne, a to ohľadom zverenia maloletých do osobnej starostlivosti matky a pri určení výživného v nevyhnutnej miere. Súd po oboznámení sa s návrhom matky, vrátane predložených príloh, ako aj doterajším obsahom spisu, s poukazom na citované zákonné ustanovenia uzavrel, že v dotknutom prípade, najmä pri zohľadnení ochrany záujmov maloletých detí, je dočasné zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky tohto času vhodným opatrením. Uvedené súd konštatuje najmä z obsahu spisu, tvrdení matky a z listinných dôkazov predložených k návrhu matky. Z návrhu matky vyplýva, že otec trpí zdravotnými problémami psychického charakteru, obáva sa, že o maloleté deti sa nevie tohto času adekvátne postarať. Uvedené skutočnosti, týkajúce sa správania a zdravotného stavu otca a opísaného správania sa otca v návrhu matky, vrátane skutočností uvádzaných v priložených lekárskejších správach súd vníma ako nie práve najpriaznivejšie podmienky pre maloleté deti a súd má najmä obavu, či správanie otca uvádzané v návrhu matky je adekvátne a či opisované prejavy by mohli byť skutočné, a preto dočasná úprava v zverení maloletých detí matke sa nateraz javí opodstatnená.

14. Súd vyhovel návrhu matky na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky na čas do rozvodu manželstva, nakoľko matka osvedčila naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov neodkladným opatrením upravujúcim dočasnú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností dočasným

zverením maloletej matke. Súd považuje takýto dočasný zásah do práv a povinností jedného z rodičov primeraný, pokiaľ by existovala čo i len možnosť, že by sa udalosti popisované v návrhu matky preukázali v konečnom dôsledku ako skutočné, a to napriek tomu, že súd si je plne vedomý závažnosti tohto zásahu do rodičovských práv otca, ako aj do práva maloletých detí na výchovu a starostlivosť oboch rodičov. Súd preto vyhovel tejto časti návrhu matky, z opatrnosti, najmä v záujme ochrany maloletých detí pred možným nepriaznivým vývojom ich zdravého vývinu a psychického stavu, v záujme stabilizovať pomery a už v tomto štádiu konania eliminovať možné negatívne dopady správania otca na vývoj maloletých detí.

15. Súd k určení výživného uvádza, že výživné vo veciach maloletých detí doposiaľ nebolo určené žiadnym súdnym rozhodnutím. Súd opätovne zdôrazňuje účel inštitútu neodkladných opatrení, ktorý uviedol už vyššie, a to, že neodkladné opatrenie sa nariadi v prípade nutnosti okamžitého zásahu súdu do pomerov maloletých detí, s cieľom ochrany práv a v prípade konkrétneho a vážneho ohrozenia. Matka v dnom prípade nijakým spôsobom neodsvedčila naliehavosť potreby úpravy pomerov v takom rozsahu ako uvádza v návrhu, súd nezistil také vážne ohrozenie maloletých detí (život, zdravie, výchova, výživa, a pod.), ktoré by vyžadovalo vyhoveniu návrhu matky ohľadom platenia výživného v celom navrhovanom rozsahu, t. j. v sume 850 eur a 650 eur mesačne, a preto rozhodol v intenciách § 366 CMP a § 62 ods. 3 zákona o rodine, pričom vo zvyšku súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Súd však poznamenáva, že následne, na základe vykonaného dokazovania ohľadne príjmu otca a jeho majetkových pomerov, príjmu matky a odôvodnených potrieb maloletých detí, rozhodne vo veci samej.

16. Styk otca s maloletými deťmi a otázku zastupovania a spravovania majetku maloletých súd neupravil formou nariadenia neodkladného opatrenia, nakoľko z návrhu matky je zrejmé, že otec právo na styk a rodičovské práva riadne nevyužíva, styk s maloletými deťmi riadne neprebíha, a tým súd žiadne ohrozenie maloletých detí nezistil. Po zvážení všetkých skutočností súd dospel k záveru, že v danom prípade súd nemal za osvedčenú a ani nezistil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov maloletých detí a preto súd návrh matky ako nedôvodný v tejto časti zamietol, pričom o tomto zvyšku rozhodne vo veci samej.

17. Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné jeho doručením a platí až do právoplatného skončenia konania, vedeného Mestským súdom Bratislava II pod sp. zn. 5 P 91/2023.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Bratislava II.

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.